



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 429/2017-58

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. októbra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného Čibrik & Blazsek advokátska kancelária, s. r. o., Hlavná 14, Šaľa, v mene ktorej koná advokát Mgr. Robert Čibrik, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 172/2010, za účasti Okresného súdu Dunajská Streda, a takto

### **r o z h o d o l :**

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 172/2010 porušené boli.

2. [REDACTED] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré mu je Okresný súd Dunajská Streda povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. [REDACTED] nepriznáva náhradu trov právneho zastúpenia.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. októbra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 172/2010 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“).

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že napadnuté konanie okresného súdu začalo podaním obžaloby sp. zn. KV 14/06 z 20. decembra 2007. Okresný súd prvé hlavné pojednávanie nariadil až v roku 2009.

Sťažovateľ v roku 2011 začal vykonávať trest odňatia slobody v inej trestnej veci.

Okresný súd 16. apríla 2014 podľa § 21 ods. 1 Trestného poriadku vylúčil časť obžalovaných na samostatné konanie, ktoré bolo následne vedené pod sp. zn. 1 T 98/2014.

Od roku 2009 okresný súd ďalšie hlavné pojednávania nariadil až v priebehu roku 2013. Sťažovateľ poznamenáva, že v priebehu štyroch rokov teda nedošlo k nariadeniu žiadneho hlavného pojednávania. Zároveň uvádza dátumy hlavných pojednávanií, ktoré boli

odročené bez prejednávania veci z dôvodu neprítomnosti obvinených, prípadne obhajcov (20. február 2013, 5. jún 2013, 10. júl 2013, 19. marec 2014, 15. apríl 2014 a 14. máj 2014, pozn.).

Sťažovateľ ďalej uvádza, že od roku 2014 ku dňu podania jeho sťažnosti ústavnému súdu (6. októbra 2016, pozn.) okresný súd nariadil viacero hlavných pojednávaní, no trestné konanie aj tak nie je ani dosiaľ právoplatne skončené.

V roku 2016 boli hlavné pojednávania odročované najmä pre neprítomnosť svedkov, ako príklad uvádza hlavné pojednávanie nariadené na 8. jún 2016, na ktoré sa nedostavilo viacero svedkov, ktorých v sťažnosti vymenúva, preto okresný súd odročil hlavné pojednávanie na 31. august 2016 a zároveň určil aj náhradný termín na 14. september 2016. Obdobne pojednávanie nariadené na 31. august 2016 bolo pre neprítomnosť viacerých svedkov odročené na 14. september 2016 a bol určený aj náhradný termín pojednávania na 19. október 2016. Uvedené sa zopakovalo aj 14. septembra 2016, keď bolo pojednávanie odročené na 19. október 2016 a náhradný termín bol určený na 2. november 2016. Sťažovateľ teda konštatuje, že v období od 8. júna 2016 do 14. septembra 2016 bolo vypočutých len sedem svedkov.

*Zároveň poukazuje na to, že „vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv už ústavný súd rozhodoval v inom konaní – II. ÚS 317/2015. I napriek tomu Okresný súd Dunajská Streda koná neefektívne, t. j. koná s prietahmi“.*

Sťažovateľ uvádza, že pokiaľ ide o právnu zložitosť veci, napadnuté konanie okresného súdu nemožno považovať za zložité. Z hľadiska faktickej zložitosti veci podľa jeho názoru možno konštatovať, že spis okresného súdu má približne 3 500 listov a aj po vylúčení veci viacerých obvinených na samostatné konanie v napadnutom konaní vystupuje viacero obvinených. Napriek tomu zastáva názor, že tieto okolnosti nie sú spôsobilé vysvetliť celkovú dĺžku napadnutého konania.

Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa, uvádza, že „ako strana v konaní v procesnom postavení obžalovaného“ nerobil prietahy ani obštrukcie.

Vo vzťahu k postupu okresného súdu v napadnutom konaní sťažovateľ uvádza, že ústavný súd zo spisu okresného súdu bude môcť identifikovať obdobie absolútnej nečinnosti okresného súdu, napr. v období od júla 2010 do februára 2013, ďalej jeho neefektívnu a nesústredenú činnosť, napr. keď okresný súd 18. mája 2009 postúpil predmetnú vec na prerokovanie a rozhodnutie Okresnému súdu Trnava z dôvodu, že uznesením zo 6. apríla 2010 vyslovil svoju nepríslušnosť vo veci. Krajský súd v Trnave však uznesením z 13. júla 2010 rozhodol, že príslušným na konanie v predmetnej veci je okresný súd. Uvedený krok okresného súdu podľa sťažovateľa spomalil napadnuté konanie na približne 32 mesiacov.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ zastáva názor, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1) Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/172/2010 porušené boli.

2) Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 30 000,- Eur (slovom tridsaťtisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Dunajská Streda povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Výšku finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje celkovou dĺžkou napadnutého konania a s tým súvisiacou jeho právnou neistotou. Tiež poukazuje na to, že ústavný súd už raz v napadnutom konaní vyslovil porušenie označených práv v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 317/2015 (sťažovateľa [REDAKOVANÉ]). Zároveň poukazuje aj na to, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (6. októbra 2016, pozn.)

mu do konca výkonu trestu odňatia slobody v inej trestnej veci zostávalo len 60 dní, a preto je podľa jeho názoru nemysliteľné, aby po prepustení žil v právnej neistote s vedomím, že vo veci konajúci súd nerozhodol, čo, ako ďalej uvádza, ho bude brzdiť v zaradení sa do reálneho občianskeho života, bude ho znevýhodňovať v každej oblasti života a v neposlednom rade to bude mať aj zlý vplyv na jeho rodinu.

Zároveň sťažovateľ žiadal, aby mu ústavný súd ustanovil v konaní o jeho sťažnosti pred ústavným súdom obhajcu, pričom až následne doplní svoju sťažnosť o komplexnú genézu napadnutého konania. Zároveň uviedol, že požiadal aj o právnu pomoc Centrum právnej pomoci.

Keďže sťažovateľ žiadal ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu, no žiadnym spôsobom nepreukázal, že spĺňa podmienky na jeho ustanovenie a medzičasom došlo aj k jeho prepusteniu z výkonu trestu odňatia slobody, ústavný súd prípisom z 5. januára 2017 sťažovateľa vyzval, aby ústavnému súdu predložil splnomocnenie na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

Dňa 28. februára 2017 bolo ústavnému súdu doručené podanie právneho zástupcu sťažovateľa, ktorým ústavnému súdu oznámil, že sťažovateľ bude zastupovať v konaní o jeho sťažnosti pred ústavným súdom, a v prílohe predložil aj požadované splnomocnenie na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom v súlade s § 20 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd prípisom z 20. marca 2017 požiadal predsedníčku okresného súdu o zapožičanie spisu v predmetnej trestnej veci, prípadne o predloženie chronológie úkonov v napadnutom konaní.

Dňa 6. apríla 2017 bol ústavnému súdu doručený prípis predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr 255/17 z 3. apríla 2017, ktorým ústavnému súdu oznámila, že žiadaný spis

okresného súdu zapožičať nemôže z dôvodu, že napadnuté konanie dosiaľ nie je skončené, pričom v predmetnej veci je nariadený termín hlavného pojednávania. Vzhľadom na uvedené ústavnému súdu zaslala chronológiu dosiaľ vykonaných úkonov v napadnutom konaní (43 strán, pozn.).

Ústavný súd tiež poznamenáva, že do dňa rozhodnutia o sťažnosti sťažovateľa, sťažovateľ ústavnému súdu avizovanú genézu napadnutého konania nepredložil.

Ústavný súd tiež zistil, že okresný súd v napadnutom konaní rozhodol 19. júna 2017 tak, že sťažovateľa a ďalších obžalovaných oslobodil spod obžaloby. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal po vyhlásení rozsudku odvolanie prokurátor.

Ústavný súd na neverejnom zasadnutí senátu 29. júna 2017 sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 429/2017-24 ju podľa § 25 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd prípisom zo 4. júla 2017 vyzval predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k vecnej stránke prijatej sťažnosti a k otázke vhodnosti ústneho pojednávania.

Dňa 13. septembra 2017 bol ústavnému súdu doručený prípis predsedníčky okresného súdu zo 7. augusta 2017, ktorým sa vyjadrila k vecnej stránke prijatej sťažnosti. Vo vzťahu k právnej a faktickej zložitosti veci predsedníčka okresného súdu uviedla, že proti sťažovateľovi je vedené trestné konanie pre pomoc k trestnému činu neodvedenia dane a poistného podľa § 10 ods. 1 písm. c) a § 148a ods. 1 a 4 Trestného zákona v znení účinnom do 31. decembra 2005, ktoré síce tvorí „*štandardnú rozhodovaciu agendu všeobecných súdov v trestných veciach, ale nemožno súhlasiť s tým, že nejde o právne zložitú vec, keď samotný vyšetrovací spis do podania obžaloby má vyše 2690 strán, vrátane obsiahlych znaleckých posudkov.*

*Po faktickej stránke ide o veľmi zložitú vec. Tento druh trestnej činnosti je zložitý z hľadiska ekonomického a účtovného a pre účely posúdenia a rozhodnutia je potrebné*

aj znalecké dokazovanie. Faktickú zložitost' zvyšuje aj počet obžalovaných a tiež počet svedkov, ktorých musel súd v konaní vypočúť (viac ako 25), pričom títo potrebnú súčinnosť v konaní neposkytovali a bolo nutné opakovane ich predvolať, uložiť poriadkové pokuty, a u niektorých z nich vydať aj príkazy na prevedenie, pričom nie vždy bolo predvedenie svedkov zo strany polície realizované. Vybavenie veci sťažovali aj práceneschopnosti (v niektorých prípadoch aj dlhodobé), či už niektorých obžalovaných, alebo ich obhajcov, či svedkov. Z podrobnej chronológie úkonov, ktorá bola zaslaná už skôr, vyplývajú jednotlivé konkrétne dôvody, pre ktoré boli jednotlivé hlavné pojednávania odročené na iný termín (nevykázané termíny hlavného pojednávania, opakované žiadosti obhajcov o odročenie pojednávania, neprítomnosť predvolaných svedkov, opakovaná práceneschopnosť obžalovaných, ich obhajcov, svedkov, neboli realizované predvedenia obžalovaných a pod.). Zložitost' po skutkovej stránke spočívala aj v tom, že u niektorých obžalovaných a to vrátane sťažovateľa bolo nutné vydať aj príkazy na zatknutie. Dôkazom právnej zložitosti veci je aj obsiahly spisový materiál, keď samotná obžaloba sa začína číslom listu 2695 a má 38 strán. V súčasnosti má spisový materiál viac ako 4.000 strán a viac ako 10 zväzkov.

*Všetky tieto okolnosti nezanedbateľnou mierou prispeli k spomaleniu tohto trestného konania.“*

Vo vzťahu k správaniu sťažovateľa v napadnutom konaní uviedla: „Sťažovateľ svojou opakovanou neúčastou na verejných zasadnutiach a na hlavných pojednávaniach prispel k celkovej dĺžke konania. Nedostavil sa na verejné zasadnutie dňa 29. 01. 2008, 03. 10. 2008. Dňa 27. 02. 2009 bol na neho a ďalších troch obvinených vydaný príkaz na zatknutie. Nedostavil sa na verejné zasadnutie ani dňa 01. 02. 2012. Hlavné pojednávania bolo nutné opakovane odročiť pre jeho neúčast' (dňa 10. 07. 2013 – práceneschopnosť sťažovateľa, neprítomný aj v dňoch 02. 03. 2016, 13. 04. 2016, 11. 05. 2016, 08. 06. 2016, 31. 08. 2016, dňa 14. 09. 2016 – s tým, že žiadal o ustanovenie iného obhajcu, 02. 11. 2016, 05. 12. 2016, 01. 02. 2017, 29. 03. 2017, 12. 4. 2017, 10. 05. 2017, 19. 06. 2017).

*Bolo nutné odročiť hlavné pojednávanie na 20. 03. 2013 pre neprítomnosť obhajcu sťažovateľa z dôvodu jeho práceneschopnosti. Obdobne aj dňa 05. 03. 2014.“*

K samotnému postupu okresného súdu v napadnutom konaní predsedníčka okresného súdu uviedla: „**[REDAKOVANÉ]**, ktorý bol pôvodne vo veci zákonným sudcom, bol dlhodobo práceneschopný v roku 21011 (v roku 2011, pozn.). V apríli 2011 boli jeho veci prerozdelené medzi ostatných trestných sudcov. Po skončení jeho práceneschopnosti mu boli spisy vrátené. Následne odišiel do starobného dôchodku dňa 28. 06. 2012. **[REDAKOVANÉ]** ako zákonný sudca, ktorému bola následne vec pridelená (dňa 27. 06. 2012) musel sa v prvom rade oboznámiť, proti ďalším iným spisoch jemu pridelených, s obsahom rozsiahleho spisového materiálu. V podstate skoro pri každom jednom odročení hlavného pojednávania stanovil aj druhý termín hlavného pojednávania, aby bola zabezpečená plynulosť konania. Opakovane použil inštitút predvedenia a to nielen u obžalovaných, ale aj svedkov, ktorí sa opakovane nedostavovali na hlavné pojednávanie. Taktiež použil inštitút poriadkovej pokuty u svedkov, ktorí neposkytovali potrebnú súčinnosť. V postupe súdu neboli zistené prieťahy.“

K obsahu sťažnosti sťažovateľa predsedníčka okresného súdu uviedla: „a/ Sťažovateľ uvádza, že od podania obžaloby došlo k vytýčeniu prvého pojednávania až v roku 2009.

V tomto smere je nutné poukázať na obsah trestného spisu a tiež už spomínanú chronológiu.

Vyplýva z nich, že **[REDAKOVANÉ]**, v tom čase zákonný sudca, od podania obžaloby, t. j. od 21. 12. 2007, dňa 29. 01. 2008 vytýčil na deň 11. 04. 2008 termín verejného zasadnutia (predbežné prejednanie obžaloby). Verejné zasadnutie muselo byť pre neúčast' obžalovaných, vrátane sťažovateľa, okrem jedného prítomného obžalovaného odročené na iný termín.

Verejné zasadnutie stanovené na deň 25. 06. 2008 opätovne z tých istých dôvodov muselo byť odročené (neprítomný bol aj sťažovateľ).

Verejné zasadnutie stanovené na deň 03. 10. 2008 opätovne z tých istých dôvodov muselo byť odročené (neprítomný bol aj sťažovateľ). Bolo odročené na 19. 12. 2008, pričom aj toto bolo nutné pre neprítomnosť niektorých obžalovaných a tiež obhajcov

obžalovaných odročiť na 18. 03. 2009. Dňa 27. 02. 2009 bol ešte vydaný príkaz na zatknutie 4 obžalovaných vrátane sťažovateľa.

Z uvedeného vyplýva, že počas tohto obdobia súd vo veci konal, ale pre opakovanú neprítomnosť obžalovaných (aj sťažovateľa) musel verejné zasadnutia odročiť a následne musel pristúpiť aj k vydaniu príkazu na zatknutie obvinených a to vrátane sťažovateľa. V tomto období teda správanie ostatných obžalovaných, ale aj sťažovateľa malo svoj dopad na dĺžku konania.

b/ Sťažovateľ uvádza, že od roku 2009 došlo k vytýčeniu hlavného pojednávania až v priebehu roka 2012.

V tomto období bol spis postúpený Okresnému súdu v Trnave z dôvodu nepríslušnosti tunajšieho súdu. Okresný súd v Trnave s postúpením nesúhlasil. Z toho dôvodu bol spis zo strany Okresného súdu v Trnave predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Trnave. Uvedené obdobie nie je možné považovať za obdobie nečinnosti. Nemožno to považovať ani za postup neefektívny, či nesústredený. Zákonný sudca vec postúpil, vychádzajúc z jeho právneho názoru, že tunajší súd nie je príslušný, pričom postup z toho vyplývajúci (z jeho právneho názoru o nedostatku príslušnosti tunajšieho súdu) nie je možné hodnotiť ako postup neefektívny a nesústredený. Okrem toho zákonný sudca [REDAKOVANÉ] bol v tomto období dlhodobo práceneschopný. Podľa zákona prerozdelenie vecí je možné v prípade neprítomnosti sudcu pretrvávajúcej viac ako 6 týždňov. V danej veci spisy boli pri prvej dlhodobej neprítomnosti prerozdelené medzi sudcov na trestnom úseku, treba ale vziať do úvahy, že mali okrem toho každý z nich svoje oddelenie, v ktorých taktiež museli konať priebežne a plynulo. Po skončení jeho práceneschopnosti mu boli spisy vrátené. Dňa 27. 06. 2012 (po odchode zák. sudcu [REDAKOVANÉ] do starobného dôchodku) bola vec pridelená terajšiemu zákonnému sudcovi [REDAKOVANÉ]. Musel sa oboznámiť s rozsiahlym spisovým materiálom súdneho spisu v rámci prípravy veci na konanie a rozhodovanie a to popri svojich ďalších spisoch, ktoré mal vo svojom oddelení. Prvé hlavné pojednávanie, po naštudovaní spisu, stanovil na deň 03. 12. 2012 a druhý termín na deň 14. 01. 2013.

c/ Sťažovateľ uvádza, že počas 4 rokov došlo k vytýčeniu hlavných pojednávanií, ktoré boli odročené bez prejednávania veci a to nasledovne 20. 02. 2013, 05. 06. 2013, 10. 07. 2013, 19. 03. 2014, 15. 04. 2014, 14. 05. 2014 (str. 3 jeho sťažnosti).

Dôvody odročenia týchto hlavných pojednávanií vyplývajú z podrobnej chronológie úkonov súdu vo veci. Hlavné pojednávanie zo dňa 20. 02. 2013 bolo nutné odročiť, pretože obžalovaní ■■■, ■■■ a ■■■ nemali doručenie predvolania na hlavné pojednávania vykázané. Ide o procesnú prekážku, ktorá objektívne neumožňovala vo veci hlavné pojednávanie v ten deň uskutočniť. Hlavné pojednávanie zo dňa 05. 06. 2013 bolo nutné odročiť pre neprítomnosť obž. ■■■ (jeho práceneschopnosť) ako aj na základe žiadosti obž. ■■■, pretože pred hlavným pojednávaním ho nemohla navštíviť vo výkone trestu jeho obhajkyňa z dôvodu jej práceneschopnosti. Hlavné pojednávanie zo dňa 10. 07. 2013 bolo odročené na neurčito v dôsledku práceneschopnosti sťažovateľa, pričom bolo nutné zistiť okolnosti resp. dobu trvania jeho práceneschopnosti. Hlavné pojednávanie zo dňa 19. 03. 2014 bolo odročené pretože nebolo realizované zo strany polície predvedenie obž. ■■■ a aj z dôvodu práceneschopnosti obhajkyne sťažovateľa. Hlavné pojednávanie zo dňa 15. 04. 2014 bolo nutné odročiť pre neprítomnosť obhajcu obž. ■■■. Obdobne aj hlavné pojednávania zo dňa 14. 05. 2014.

d/ Sťažovateľ uvádza, že od roku 2014 až do podania sťažnosti bol rad hlavných pojednávanií, ale meritórne rozhodnuté nebolo (str. 3 a 4 sťažnosti sťažovateľa).

Opätovne je nutné poukázať na obsah trestného spisu a už skôr zaslanú chronológiu úkonov súdu. Z obsahu spisu vyplýva, že hlavné pojednávania boli odročované či už pre neprítomnosť niektorého z obžalovaných, alebo viacerých obžalovaných, prípadne ich obhajcov, a tiež z dôvodu neprítomnosti svedkov. Na zabezpečenie účasti obžalovaných či svedkov boli využité aj procesné inštitúty poriadkovej pokuty, predvedenia, príkazov na zatknutie. Pojednávania boli odročené skoro vždy s tým, že boli hneď stanovené dva termíny hlavného pojednávania (prvý aj náhradný). V tomto období sťažovateľ sa nezúčastnil viacerých hlavných pojednávanií ako to z obsahu spisu vyplýva (02. 03. 2016, 13. 04. 2016, 11. 05. 2016, 08. 06. 2016, 31. 08. 2016, 14. 09. 2016 – s tým, že žiadal o ustanovenie iného obhajcu, 02. 11. 2016, 05. 12. 2016, 01. 02. 2017, 29. 03. 2017, 12. 4. 2017, 10. 05. 2017, 19. 06. 2017).

Dňa 19. 06. 2017 bol vo veci vyhlásený rozsudok. Písomne bol vyhotovený v zákonnej lehote a v zákonnej lehote aj bol expedovaný. T. č. sa spis nachádza na lehote na účelom doručenia rozsudku.

*e/ Sťažovateľ uvádza, že obdobie od júla 2010 do februára 2013 je obdobím absolútnej nečinnosti (str. 7 jeho sťažnosti).*

*S uvedeným jeho tvrdením nie je možné sa stotožniť. V tomto smere poukazujem na vyššie uvedené. Podchytené sú tam aj obdobia, ktoré sťažovateľ uvádza. Vyplýva z toho kedy, aké úkony súdu boli vo veci vykonané a realizované.*

*Z pripojenej chronológie vyplýva, aké konkrétne úkony a rozhodnutia zo strany tunajšieho súdu boli vykonané v priebehu celého konania. Nemožno sa preto stotožniť s vyjadrením sťažovateľa, že medzi jednotlivými procesnými úkonmi došlo k zbytočným prieťahom. Všetky úkony, ktoré boli vykonané, smerovali k príprave spisu na rozhodnutie.*

*Na základe vyššie uvedeného nie je možné ustáliť, že došlo k porušeniu práva sťažovateľa na prerokovanie bez zbytočných prieťahov a preto nie je dôvod považovať sťažnosť za dôvodnú. Z toho istého dôvodu nemožno považovať za dôvodnú ani časť sťažnosti týkajúcu sa priznania finančného zadosťučinenia sťažovateľovi.*

*Sťažovateľ si uplatňuje nárok na finančné zadosťučinenie v sume 30.000,00 Eur. Z obsahu sťažnosti však nevyplýva, akým spôsobom sa dopracoval k takto žiadanej výške. Preto nie je možné sa bližšie k nej vyjadriť.*

*Pre prípad, že by sťažnosti sťažovateľa bolo vyhovené a ústavný súd by konštatoval porušenie jeho práv som toho názoru, že samotné konštatovanie porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd by bolo v danom prípade postačujúce bez priznania finančného zadosťučinenia.*

*Ak by prípadne ústavný súd bol toho názoru, že je potrebné priznať sťažovateľovi aj primerané finančné zadosťučinenie, navrhujem pri určení výšky finančného zadosťučinenia s poukazom na rozhodnutie IV. ÚS 471/2012 prihliadnuť na niekoľkoročnú nadmernú zaťaženosť tunajšieho súdu, ako na okolnosť hodnú osobitného zreteľa pri rozhodovaní o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.*

*V prílohe pripájam tabuľku zaťaženia tunajšieho súdu. Vyplýva z nej to, že najmenej od roku 2010 každoročne patrí tunajší súd medzi súdy s najvyšším nápadom na jedného sudcu, medzi súdy najviac zaťažené, čo zákonite neumožňuje konať rýchlejšie.*

*Súčasne navrhujem, aby ústavný súd pri určení výšky finančného zadosťučinenia prihliadol na skutočnosť, že vo veci bol dňa 19. 06. 2017 vyhlásený rozsudok.*

*Dňa 31. 07. 2017 bol vyhotovený a dňa 01. 08. 2017 v zákonom stanovenej lehote 30-tich pracovných dní aj expedovaný.*

*Pri určení výšky finančného zadosťučinenia navrhujem prihliadnuť aj na skutočnosť, že dĺžka konania bola ovplyvnená aj správaním a konaním sťažovateľa, ako to vyplýva z vyššie uvedeného.*

*Navrhujem pri určení výšky zadosťučinenia, ak bude ústavný súd toho názoru, že sťažnosť je dôvodná v časti priznania primeraného finančného zadosťučinenia, aby ústavný súd vychádzal zo svojho rozhodnutia II. ÚS 317/2015-72 zo dňa 24. 02. 2016...“*

Zároveň predsedníčka okresného súdu vyslovila súhlas s tým, aby ústavný súd v predmetnej veci upustil od ústneho pojednávania.

Ústavný súd následne prípisom zo 22. septembra 2017 vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby zaujal stanovisko k vyjadreniu predsedníčky okresného súdu, ktoré mu v prílohe zaslal, a oznámil ústavnému súdu, či súhlasí s tým, aby sa podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustilo od ústneho pojednávania.

Vyjadrenie právneho zástupcu sťažovateľa bolo ústavnému súdu doručené 9. októbra 2017. Právny zástupca vo vyjadrení vo vzťahu k právnej a faktickej zložitosti veci uviedol, že sa naďalej pridriavajú už uvedených skutočností, a to že *„predmetné konanie nie je možné považovať za právne zložitú vec, nakoľko patrí k bežnej rozhodovacej agende všeobecných súdov. Čo sa týka faktickej zložitosti, spis je síce rozsiahli, avšak uvedené nemôže mať taký rozsiahli vplyv na dĺžku konania.“*

Vo vzťahu k správaniu sťažovateľa uviedol, že *„hoci sa sťažovateľ niektorých konaní osobne nezúčastnil, zo spisu však vyplýva, že vo väčšine prípadov dal súhlas s tým, aby sa konalo v jeho neprítomnosti, a teda uvedené nezakladalo dôvody na odročenie hlavného pojednávania spočívajúce na strane sťažovateľa a teda svojím správaním neprispel k predlžovaniu samotného konania.“*

*Čo sa týka neúčasti obhajkyne sťažovateľa, ako aj ostatných obhajcov, ktorí z nejakého dôvodu ospravedlnili svoju neúčasť na pojednávaní, túto skutočnosť*

*sťažovateľ nemohol ovplyvniť, pričom práve súd mal zabezpečiť plynulosť a rýchlosť konania a aplikovať rôzne inštitúty ako aj napríklad inštitút náhradného obhajcu v zmysle § 42 Trestného poriadku...“.*

Vo vzťahu k postupu okresného súdu právny zástupca reaguje na predsedníčkou okresného súdu uvádzanú práceneschopnosť pôvodne zákonného sudcu tým, že uvádza, že *„uvedené opäť poukazuje na nečinnosť súdu, nakoľko hoci došlo z dôvodu PN k prerozdeleniu agendy, súd viac ako jeden rok vo veci absolútne nekonal, pričom uvedené odôvodňovať tým, že sudcovia mali svoje oddelenie či právnou a faktickou zložitou veci nepovažujeme za dôvodné, keďže sudca [REDAKOVANÉ] sa so spisom dokázal oboznámiť a v priebehu 5-tich mesiacov od pridelenia veci vytyčiť termín hlavného pojednávania“.*

K obsahu sťažnosti uviedol: *„Je síce zřejmé, že od podania obžaloby boli vytyčované termíny verejného zasadnutia, ktoré boli z rôznych dôvodov odročované, avšak následne nemožno spochybniť skutočnosť, že súd v období od 13. 07. 2010 (rozhodnutie krajského súdu v Trnave o príslušnosti Okresného súdu Dunajská Streda) do 01. 02. 2012 (ďalší termín verejného zasadnutia) teda počas takmer 19-tich mesiacov absolútne vo veci nekonal.*

*Dĺžku predmetného konania taktiež ovplyvnilo rozhodnutie OS Dunajská Streda o jeho nepríslušnosti dňa 18. 05. 2009, ktoré spomalilo konanie až do 13. 07. 2010, kedy KS Trnava rozhodol o príslušnosti súdu.*

*S niektorými tvrdeniami uvedenými v predmetnom vyjadrení sa však už Ústavný súd zaoberal a zaujal svoje stanovisko v Náleze zo dňa 24. 02. 2016, sp. zn. II. ÚS 317/2015-72, s ktorým názorom sa stotožňujeme.*

*Taktiež zotrvávame na tom, že Okresný súd Dunajská Streda v predmetnej veci nekonal urýchlene, čím došlo k porušeniu základného ľudského práva garantovaného Ústavou SR ako aj Európskym dohovorom o ľudských právach, na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov...“* Právny zástupca tiež uviedol, že nečinnosťou, ako aj neefektívnou a nesústredenou činnosťou okresného súdu došlo k predlžovaniu právnej neistoty sťažovateľa, preto zastáva názor, že *„samotné konštatovanie porušenia práva bez priznania finančného zadosťučinenia nie je postačujúce“*, a žiada, aby ústavný

súd sťažovateľovi priznal aj požadované finančné zadosťučinenie. Zároveň vyjadril súhlas s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania veci.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

## II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 172/2010 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo

na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Podľa judikatúry ESLP má obvinený právo na to, aby o jeho trestnom obvinení bolo rozhodnuté v primeranej lehote. Toto právo je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podmieňuje priamo spravodlivý charakter konania tým, že zabraňuje strate dôkazov alebo oslabeniu ich dôkaznej hodnoty. Bráni tiež tomu, aby obvinený bol príliš dlho vystavený zásahom do svojich práv a slobôd a neistote o svojom osude (rozsudok ESLP vo veci Wemhoff v. Nemecko z 27. 6. 1968).

Pokiaľ ide o primeranosť lehoty, v ktorej má byť vec obvineného prerokovaná, je pojem primeraná lehota relatívny. Neexistuje žiadna absolútne stanovená doba, ktorej prekročenie by bolo automaticky kvalifikované ako doba neprimeraná. Primeranosť doby konania sa posudzuje podľa konkrétnych okolností prípadu (napr. rozsudok ESLP vo veci König v. Nemecko z 28. 6. 1978). Čas na konanie bez zbytočných prietáhov spravidla nemožno vyjadriť numericky. Obvykle neexistuje časová hranica, uplynutím ktorej postup súdu môže mať povahu prietáhov v konaní (napr. I. ÚS 137/02).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou

(IV. ÚS 74/02, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na povahu prerokúvanej veci a jej význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o posúdenie právnej a faktickej zložitosti veci, ústavný súd vychádzajúc z toho, že predmetom napadnutého konania okresného súdu je rozhodovanie o obžalobe podanej proti sťažovateľovi za spáchanie pomoci k trestnému činu neodvedenia dane a poistného podľa § 10 ods. 1 písm. c) a § 148a ods. 1 a 4 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, konštatuje, že po právnej stránke ide štandardnú rozhodovaciu agendu všeobecných súdov v trestných veciach, ktorá sa vyznačuje istou mierou zložitosti z hľadiska ekonomického, ale aj účtovného. Z faktického hľadiska ústavný súd v zhode s vyjadrením predsedníčky okresného súdu zastáva názor, že predmetná vec vykazuje určitý stupeň faktickej zložitosti jednak vzhľadom na to, že trestné konanie sa viedlo proti viacerým obžalovaným, ktorých selektívna neúčast' na verejných zasadnutiach a nariadených hlavných pojednávaniach nezanedbateľnou mierou prispela k spomaleniu napadnutého konania, väčší počet svedkov, ktorí okresnému súdu neposkytovali potrebnú súčinnosť a ktorú si musel okresný súd zabezpečovať využitím či už inštitútu poriadkovej pokuty, prípadne aj realizovaním príkazov na predvedenie, ale aj rozsiahlosťou spisového materiálu, kde obžaloba začínala číslom listu 2695, pričom samotný spisový materiál má viac ako 4 000 strán. Napriek uvedenému faktická zložitosť veci nemôže ospravedlňovať doterajšiu dĺžku napadnutého konania (takmer 10 rokov, pozn.), uvedené skutočnosti možno nanajvýš zohľadniť pri určení sumy primeraného finančného zadosťučinenia.

Pokiaľ ide o povahu veci a jej význam pre sťažovateľa, ústavný súd v zhode s judikatúrou ESLP (napr. rozsudok vo veci Bagetta v. Taliansko z 25. 6. 1987) akcentuje, že doba trestného konania sa vo všeobecnosti posudzuje prísnejšie ako doba konania v občianskoprávných veciach, a to vzhľadom na dôsledky trestného konania pre obvineného (obmedzenie práv a slobôd, vplyv na povest', postavenie v zamestnaní a pod.).

2. Pri hodnotení správania sťažovateľa v napadnutom konaní ústavný súd konštatuje, že aj samotný sťažovateľ ako strana napadnutého konania v postavení obžalovaného má čiastočný podiel na doterajšej dĺžke napadnutého konania, keď sa nezúčastňoval spolu s ďalšími obžalovanými nariadených verejných zasadnutí, čo dospelo až k tomu, že okresný súd si musel jeho účasť zabezpečiť vydaním príkazu na zatknutie. Z chronológie úkonov okresného súdu tiež vyplýva, že sťažovateľ sa nezúčastnil aj viacerých hlavných pojednávaní, avšak v jednom prípade svoju neúčasť ospravedlnil práceneschopnosťou a v ďalších prípadoch výslovne žiadal, aby sa hlavné pojednávanie uskutočnilo v jeho neprítomnosti. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľ si musí byť vedomý toho, že svojimi absenciami na nariadených verejných pojednávaniach, ktoré vyústili až k jeho zatknutiu, a aj svojou opakovanou neprítomnosťou na hlavnom pojednávaní ovplyvnil doterajšiu dĺžku ním napadnutého konania.

3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v označenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Vychádzal pritom zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní (ako aj neprimeraná dĺžka konania) môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Ústavný súd pri preskúmaní postupu okresného súdu v napadnutom konaní vychádzal jednak zo sťažnosti sťažovateľa, ale predovšetkým z chronológie úkonov, ktorú mu okresný súd doručil 6. apríla 2017, z vyjadrenia zákonného sudcu zo 14. júla 2017, ktoré tvorilo prílohu prípisu predsedníčky okresného súdu zo 7. augusta 2017, ako aj zo samotného prípisu predsedníčky okresného súdu zo 7. augusta 2017 a zistil, že postup okresného súdu v napadnutom konaní je poznačený jednak jeho nečinnosťou, ale aj neefektívnou či nesústredenou činnosťou.

Dňa 21. decembra 2007 bola okresnému súdu doručená obžaloba Krajskej prokuratúry v Trnave (ďalej len „krajská prokuratúra“) sp. zn. Kv 14/06. V nasledujúcom období okresný súd síce nariadil viacero termínov verejných zasadnutí pre účely jej predbežného prerokovania, tieto sa však neuskutočnili z dôvodu neprítomnosti obžalovaných, prípadne ich právnych zástupcov, pričom až 1. februára 2012 prijal obžalobu a nariadil termín hlavného pojednávania na 28. máj 2012.

Ústavný súd tiež zistil, že okresný súd bol v období od augusta 2010 (s výnimkou 18. novembra 2011, keď si vyžiadal odpis registra trestov obžalovaných, a 6. decembra 2011, keď nariadil termín verejného zasadnutia na 1. február 2012, pozn.) do februára 2012 nečinný, čo je v rozpore s ústavnou požiadavkou prerokovania veci bez zbytočných prietahov, pretože okresný súd v tomto období nevykonal žiadny relevantný úkon smerujúci k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa.

Ako nesústredenú činnosť okresného súdu ústavný súd kvalifikuje jeho postup súvisiaci s postúpením predmetnej veci na jej prerokovanie a rozhodnutie Okresnému súdu Trnava (18. máj 2009), ktorý uznesením sp. zn. 4 T 107/2009 zo 6. apríla 2010 vyslovil svoju nepríslušnosť na konanie v trestnej veci sťažovateľa. Následne Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 5 Nto 19/2010 z 13. júla 2010 vyslovil, že v trestnej veci sťažovateľa je príslušný na konanie okresný súd, pričom v dôsledku uvedeného postupu okresného súdu došlo k spomaleniu napadnutého konania o viac než 14 mesiacov.

Ako neefektívny hodnotí ústavný súd postup okresného súdu, ktorý ešte 1. februára 2012 nariadil termín hlavného pojednávania na 28. máj 2012, no zákonný sudca začal od 2. mája 2012 čerpať dovolenku a následne 28. júna 2012 nastúpil na starobný dôchodok.

Pokiaľ ide o obranu okresného súdu, že v napadnutom konaní v dôsledku dlhšej práceneschopnosti predchádzajúceho zákonného sudcu a jeho následného odchodu do dôchodku došlo k spomaleniu priebehu napadnutého konania, ústavný súd túto argumentáciu nemohol akceptovať. Ústava v čl. 48 ods. 2, ale aj dohovor v čl. 6 ods. 1

zaväzuje predovšetkým všeobecne súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote. Skutočnosť, že okresný súd mal personálne problémy, ktoré nedokázal alebo nemohol riešiť, nemôže byť pripočítaná na ťarchu účastníka konania a nemá povahu okolností, ktoré by vylučovali zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci (pozri napr. I. ÚS 156/02). V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej už viackrát uviedol (napr. I. ÚS 23/03, I. ÚS 141/03, II. ÚS 153/06, III. ÚS 399/2011, II. ÚS 317/2015), že personálne problémy (dlhodobá práceneschopnosť sudcu, zmeny zákonných sudcov) a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prietahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia (m. m. I. ÚS 39/00, I. ÚS 55/02, III. ÚS 399/2011).

V ďalšom období bol spis okresného súdu pridelený 9. júla 2012 novému zákonnému sudcovi, ktorý po oboznámení sa s vecou 2. októbra 2012 nariadil termín hlavného pojednávania na 3. december 2012, ktorý však trestná kancelária nevydala, a preto 26. novembra 2012 bol nariadený nový termín hlavného pojednávania na 14. január 2013. Pokiaľ ide o nariaďovanie termínu hlavného pojednávania, aj v tomto prípade možno postup okresného súdu považovať za nesústredený.

Z chronológie úkonov okresného súdu vyplýva, že v nasledujúcom období okresný súd plynule nariaďoval termíny hlavných pojednávaní, ktoré však museli byť odročované pre neprítomnosť obžalovaných, ich právnych zástupcov, prípadne nedoručenia predvolaní na hlavné pojednávanie. Dňa 16. apríla 2014 okresný súd vylúčil zo spoločného konania na samostatné konanie vec troch obžalovaných a 18. marca 2015 vylúčil na samostatné konanie vec ďalšie obžalovaného vzhľadom na jeho vážny zdravotný stav. Po tomto období okresný súd vykonal viacero hlavných pojednávaní, na ktorých vykonával aj dokazovanie, ktoré však napokon boli tiež odročované pre nedostavenie sa predvolaných svedkov, ktorých bolo potrebné na pojednávani vypočuť. Okresný súd na ten účel vydal aj viacero príkazov na obmedzenie osobnej slobody svedkov a uložil poriadkové pokuty. Okresný súd

vo veci napokon rozhodol 19. júna 2017 tak, že sťažovateľa a ďalších troch obžalovaných spod obžaloby oslobodil.

Ústavný súd po preskúmaní postupu okresného súdu konštatuje a vyplýva to aj z chronológie úkonov okresného súdu, že k spomaleniu priebehu napadnutého konania významnou mierou prispeli aj samotní obžalovaní a ich právni zástupcovia, ktorí sa z rôznych dôvodov nedostavili na nariadené hlavné pojednávania a v niektorých prípadoch dokonca bez náležitého ospravedlnenia. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že správanie účastníkov konania alebo tretích osôb nemožno samo osebe pričítať na ťarchu vec prerokúvajúceho súdu, uvedené ho však nezbaňuje povinnosti zabezpečiť plynulé a včasné prerokovanie veci a dbať na to, aby prípadné prieťahy na strane týchto subjektov neviedli k porušeniu práv ostatných účastníkov konania. Okresnému súdu možno v tomto smere vytknúť aj jeho nedostatočný dôraz na zabezpečenie procesnej disciplíny obžalovaných, prípadne ich právnych zástupcov v priebehu napadnutého konania.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že aj napriek určitej faktickej zložitosti veci spôsobenej väčším počtom obžalovaných, svedkov, rozsiahlosťou samotného spisu okresného súdu, postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným prieťahom, ktoré boli spôsobené jeho nečinnosťou, ale aj neefektívnou a nesústredenou činnosťou. Ústavný súd preto rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

### III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto základné právo alebo slobodu porušil svojou nečinnosťou, vo veci konal podľa osobitných predpisov.

Keďže okresný súd v napadnutom konaní už medzičasom rozhodol, a to 19. júna 2017, keď rozsudkom podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku sťažovateľa oslobodil spod obžaloby krajskej prokuratúry pre pomoc k trestnému činu neodvedenia dane a poistného podľa § 10 ods. 1 písm. c) a § 148a ods. 1 a 4 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, ústavný súd neprikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu vzhľadom na okolnosti daného prípadu prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľovi. Pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti

aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadost'učinenia v sume 30 000 €, ktorého výšku odôvodňuje celkovou dĺžkou napadnutého konania a s tým súvisiacou jeho právnou neistotou. Sťažovateľ však v sťažnosti žiadnym spôsobom neodôvodnil, akým spôsobom sa dopracoval k požadovanej sume finančného zadost'učinenia.

Ako už bolo konštatované, aj samotné správanie sťažovateľa negatívnym spôsobom prispelo k predĺženiu napadnutého konania. K samotnej dĺžke napadnutého konania tiež prispelo aj väčšie množstvo obžalovaných, ktorých selektívna neúčast' na verejných zasadnutiach a nariadených hlavných pojednávaniach nezanedbateľnou mierou prispela k spomaleniu napadnutého konania, rovnako aj väčší počet svedkov, ktorí okresnému súdu neposkytovali potrebnú súčinnosť, a v neposlednom rade aj rozsiahlosť spisového materiálu.

Predsedička okresného súdu v prípise zo 7. augusta 2017 tiež žiadala pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadost'učinenia zohľadniť niekoľkoročnú nadmernú zaťaženosť okresného súdu ako okolnosť hodnú osobitného zreteľa. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju ustálenú judikatúru (napr. I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06), podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní (napr. IV. ÚS 169/08, IV. ÚS 207/09).

V danom prípade ústavný súd napriek tomu, že nebral do úvahy nadmerné množstvo vecí okresného súdu, pri rozhodovaní o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia

zohľadňoval predovšetkým celkovú dĺžku napadnutého konania okresného súdu, prihliadol na charakter jeho neefektívnej, resp. nesústreďenej činnosti v skúmanom období, na obdobie jeho nečinnosti, predmet prerokúvanej veci, jej skutkovú a právnu zložitnosť, ako aj jej význam pre sťažovateľa a správanie sťažovateľa v posudzovanom období, pričom dospel k záveru, že priznanie finančného zadosťučinenia v sume 2 500 € bude primerané konkrétnym okolnostiam napadnutého konania.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhradza účastník konania zo svojho.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Z § 36 zákona o ústavnom súde vyplýva, že sťažovateľ nemá obligatórny nárok na úhradu trov konania pred ústavným súdom, t. j. ústavný súd môže úhradu trov konania účastníkovi konania úplne alebo sčasti priznať podľa svojho uváženia, zohľadňujúc pritom konkrétne okolnosti daného prípadu.

Sťažovateľ ani jeho právny zástupca si náhradu trov právneho zastúpenia neuplatnili. Sťažovateľ si sťažnosť písal vlastnoručne sám a uvádzal v nej, že po ustanovení, resp. zvolení si právneho zástupcu ju doplní „o komplexnú genézu napadnutého konania“. Právny zástupca prevzal zastupovanie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom 23. februára 2017. Do dňa konania a rozhodovania o jeho sťažnosti ústavnému súdu žiadnu genézu napadnutého konania sťažovateľ ani jeho právny zástupca nepredložil. Pokiaľ ide o jeho vyjadrenie k prípisu predsedníčky okresného súdu zo 7. augusta 2017, ktoré už podával prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu, po obsahovej stránke možno toto vyjadrenie hodnotiť ako zopakovanie sťažnostnej argumentácie, a preto ani za tento úkon osobitne tarifnú odmenu ústavný súd nepriznal. V danom prípade by do úvahy prichádzalo priznanie trov právneho zastúpenia len za prevzatie a prípravu zastúpenia. Ústavný súd však tento úkon hodnotí len ako čisto formálny, pri formulovaní ktorého si právny zástupca nedal

ani tú námahu, aby riadne označil spisovú značku konania, pod ktorou bola sťažnosť sťažovateľa vedená ústavným súdom.

Vychádzajúc z uvedeného, zohľadňujúc aj § 251 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva, ústavný súd v súlade s § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde náhradu trov konania sťažovateľovi nepriznal.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. októbra 2017